

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Mariann Avi-Allas
Advokaadibüroo RASK
Mariann.Avi-Allas@rask.ee

Teie 31.10.2025 nr

Meie 12.11.2025 nr 2.2-9/25/3571-3

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie selgitustaotluse, milles toote välja hanketingimuse, mille kohaselt on tellijal õigus küsida projektijuhi aruannet kohal viibimise kohta ehitusplatsil ja valvekaamerate salvestisi või muid kohalviibimist tõendavaid dokumente. Küsite, kas on õige järeldada, et valvekaamera kasutamine töövõtja töötajate kohaloleku kontrollimiseks ei ole kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärus artiklitega 5 ja 6, mis sätestavad töötlemise seaduslikkuse, eesmärgipärasuse ja minimaalsuse.

Selgitame, et kaamerate abil on isik otseselt või kaudselt tuvastatav, seega on videovalve puhul tegemist isikuandmete töötlemisega, mille osas tuleb järgida isikuandmete kaitse üldmääru (IKÜM)¹ sätestatud nõudeid.

Kui ettevõttele ei tule eriseadusest kaamerate paigaldamise/kasutamise kohustust, on võimalik kaamerate kasutamisel tugineda üksnes IKÜM artikkel 6 lg 1 punktis f sätestatud alusele – õigustatud huvile. See sätestab, et „isikuandmete töötlemine on seaduslik üksnes juhul, kui see on vajalik vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvi korral, välja arvatud juhul, kui sellise huvi kaaluvad üles andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused, mille nimel tuleb kaitsta isikuandmeid“.

Õigustatud huvile tuginemiseks peavad viidatud sätte kohaselt olema korraga täidetud kõik kolm tingimust:

- vastutaval töötlejal või andmeid saaval kolmandal isikul või kolmandatel isikutel on andmetöötlemiseks õigustatud huvi;
- isikuandmete töötlemine on vajalik õigustatud huvi teostamiseks;
- vastutava töötleja ja/või kolmanda isiku õigustatud huvid kaaluvad üles kaitstava andmesubjekti huvid, põhiõigused ja – vabadused.

Sõltumata õiguslikust alusest, on andmetöötlejal kohustus järgida muuhulgas ka järgnevaid põhimõtteid²:

- töötlemine on seaduslik, õiglane ja isikule läbipaistev;
- eesmärgi piirang – isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel;
- võimalikult väheste andmete kogumine – isikuandmed on asjakohased, olulised ja piiratud sellega, mis on vajalik nende töötlemise eesmärgi seisukohalt. Isikuandmeid võib koguda vaid

¹ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus), artikkel 4 punkt 2,

² IKÜM artiklis 5 sätestatud põhimõtteid, sh lg 1 punktis a, b ja c sätestatud

ulatuses, mis on vajalik määratletud eesmärkide saavutamiseks. Isikuandmete töötleva peab andmete töötlemisel alati eelnevalt ka hindama, kas andmetöötlus on ikka tõesti eesmärgi täitmiseks vajalik ning kas just sellises ulatuses.

Kui mõni eelnimetatud tingimus ei ole täidetud, ei ole isikuandmete töötlemine lubatud. Lisaks põhimõtete täitmisele peab vastutav töötleva olema võimeline ka nende põhimõtete täitmist tõendama.³

AKI on seisukohal, et kaamerate paigaldamise eesmärgiks ei saa olla töötajate reaajas jälgimine ega tema tegevuse kontrollimine. Võimalus jälgida töötajaid terve tööaja vältel toob kaasa isikute õiguste väga suure riive. Kui töötaja ei saa oma tööülesandeid täita ilma pideva jälgimiseta, võib see kahjustada tema privaatsust ja avaldada negatiivset mõju vaimsele heaolule. Seetõttu tuleb kaamerate kasutamisel töökeskkonnas alati hoolikalt kõik aspektid läbi mõelda ja kaaluda, kas isikuandmete töötlemisega tekitatav mõju isikutele on proportsionaalne taotletavate eesmärkide suhtes. Alati tuleb kaaluda, kus ja millal on videovalvemeetmed tingimata vajalikud ning kas eesmärki ei ole võimalik mõistlikult saavutada töötajaid vähem häirivate meetmetega. Valvekaamera kasutamine kohaloleku kontrolliks ei ole AKI hinnangul proportsionaalne, kuna selleks on olemas vähem invasiivseid meetodeid, nt elektrooniline registreerimine (kiipkaardid), kontrollkäigud, aruandlus jms.

Kokkuvõttes on AKI seisukohal, et Teie järeldused on õiged: valvekaamera kasutamine töötajate kohaloleku kontrollimiseks ei ole kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse artiklitega 5 ja 6. Hankeleping ei anna tellijale õigust isikuandmete töötlemiseks viisil, mis oleks töövõtjale keelatud. Tellija peab samuti järgima IKÜM-i põhimõtteid. Kui töövõtjal ei ole õigust kaameraga töötajaid jälgida, siis ei saa tellija seda õigust hanketingimusega „üle kanda“.

Loodan, et meie vastusest on abi.

Lugupidamisega

Mari-Liis Uprus
jurist
peadirektori volitusel

³ IKÜM art 5 lg 2.